

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Savunma Bakanı Sn. İsmet YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

AKP hükümeti tarafından 2003 yılında imzalanan OTTAWA Mayın Yasaklama Sözleşmesi gereği toprağa gömülü anti-personel mayınların temizlenmesi mücadelesine etkili bir şekilde katılım, mayın kurbanlarının, ekonomik ve sosyal zaruretlerinin giderilmesi gibi konularda çözümler üretilmesi hedeflenmiştir. Ancak, sözleşme ile 2013 yılına kadar bitirilmesi taahhüt edilen temizleme çalışması 8 yıl uzatılmasının ardından 2015 yılında da etkili çalışma yapılmamıştır. Bingöl'ün Yayladere (Güneşlik, Çalıkağıl, Dalbasan, Alinyazı, Kalkanlı köyleri) Kiğı (Açıkgüney Bölgesi), Adaklı (Çatma Köyü) ilçelerinde köy yakınındaki eski karakol bölgeleri yetkililere yapılan başvurulara rağmen mayından temizlenmemiştir. Bu görev sorumsuzluğu sonucu halkın kayıpları oluşmuştur. Türkiye'nin diğer iç bölgelerinde ve sınır bölgelerindeki mayınların temizlenmemesi her üç günde bir sivilin yaşamını yitirmesine ya da uzuvlarını kaybetmesine sebep olmuştur. Her çatışma ve operasyon sonrasında savaş artığı patlayıcılar, el bombaları ve çeşitli mermiler ortalıkta kalmakta, ne yazık ki bunlar çocuklar için bir merak unsuru olmakta ve çocuklar bunları kurcalarken de hayatlarını kaybetmektedirler. Şiddet ve silahlı yöntemler sorunların çözümüne çare olamaz. Şiddetin, çatışmaların, operasyonların, ayrımcı politikaların terk edilerek, sorunların barışçıl ve demokratik yöntemler ile çözümüne olanak sağlayacak önlemleri almak gerekmektedir. Kara mayınları ve serbest patlayıcıların ortaya çıkaracağı mağduriyet riskini azaltmak, kara mayını patlamasından kurtulanların tıbbi ve hukuki yardım almasının yollarının da geliştirilmesi konusunda derhal çözüm üretilmelidir.

Bu bağlamda;

- 1) Hangi iç bölgelerde ve sınır bölgelerinde, anti-personel karamayın, anti-tank mayını, ne kadar savaş artığı patlayıcı tehlike saçmaya hazır halde bulunmaktadır?
- 2) Mayın haritaları çıkarılıp, mayınlı araziler net bir şekilde işaretlenip, sivillerin girişine ne zaman engellenecektir?
- 3) Mayınlı araziler ne zaman temizlenecektir? Bu konuda duyarsız davranılmasının sebebi nedir?
- 4) Mayın mağdurlarına ilişkin kapsamlı veri toplanmış mıdır? Şimdiye kadar kaç insanımız patlamalarda hayatını kaybetmiş, yaralanmış veya zarar görmüştür? Hem can kaybı hem uzuv kayıplarının sorumluları bunun tazmini konusunda çaba göstermişler midir? Yaralanan vatandaşlara sosyal güvenlik, rehabilitasyon, protez gibi konularda yardımlar yapılmakta mıdır?
- 5) Mayından etkilenmiş bölgelere yakın yerlerde mağdur desteği tesisleri de dahil olmak üzere rehabilitasyon merkezlerinin kurulması planlanmakta mıdır?
- 6) Mayınları ve bunların yol açtığı sorunların araştırılması, kamuoyuna aktarılması, toplumsal duyarlılığın geliştirilmesi ve mayınlı bölgelerde bulunan halkın özellikle çocukların eğitilmesi amacıyla tarafınızdan herhangi bir risk eğitimi programı uygulamaya konulacak mıdır?